

The Holy See

PILGRIMAGE TO THE HOLY LAND ON THE OCCASION OF THE 50th ANNIVERSARY
OF THE MEETING BETWEEN POPE PAUL VI AND PATRIARCH ATHENAGORAS IN JERUSALEM

(24-26 MAY 2014)

VISIT TO THE GRAN MUFTI OF JERUSALEM

ADDRESS OF POPE FRANCIS

Building of the Great Council on the Esplanade of the Mosques (Jerusalem)

Monday, 26 May 2014

Video

כבודו,

חברים מוסלמים יקרים,

אני אסיר תודה על כך שזכיתי לפגוש אתכם במקום הזה. אני מודה לכם מכל הלב על ההזמנה הלבבית שהפניתם אליי ובמיוחד, אני מודה לך, כבודו, ולנשיא המועצה המוסלמית העליונה.

אני יוצא בעקבות קודמיי ובמיוחד בעקבות מסעו המזהיר של האפיפיור פאולוס השישי שאירע לפני חמישים שנה, המסע הראשון של האפיפיור בארץ הקודש. רציתי עד מאד לבוא כצליין, על מנת לבקר במקומות אשר חזו בנוכחותו הארצית של ישוע המשיח. אולם, עלייתי לרגל לא הייתה שלמה לולא כללה גם מפגש עם האנשים והקהילות החיים בארץ הזו ועל כן אני שמח במיוחד להימצא אתכם, חברים מוסלמים.

ברגע זה, מחשבותיי נודדות לדמותו של אברהם, אשר היה חי כעולה רגל בארץ זו. מוסלמים, נוצרים ויהודים מכירים באברהם, גם אם באופן שונה, כאב באמונה ומופת אדיר שיש ללכת בעקבותיו. הוא נעשה לעולה רגל בעזיבת מקורביו וביתו על מנת לצאת למסע רוחני שאליו קראו האלוהים.

עולה רגל הוא אדם העושה עצמו עני, היוצא לדרך והמושיט את ידו אל יעד גדול ומיוחד; הוא חי מהתקווה בהבטחה שקיבל (ראה: אל העברים יא:8-19). זה היה מצבו של אברהם וזו חייבת להיות הגישה הרוחנית שלנו. אין אנו יכולים להתייחס לעצמנו כמספיקים לעצמנו, כבעלים של חיינו. אין אנו יכולים להגביל את עצמנו ולהישאר סגורים, בטוחים בעקרונותינו. בפני רז האלוהים, כולנו עניים, חשים שעלינו להיות מוכנים תמיד לצאת מעצמנו, כנועים לקריאה שהאלוהים מפנה אלינו, פתוחים לעתיד שהוא רוצה לבנות למעננו.

בעליית הרגל הארצית שלנו, איננו לבד. אנו פוגשים בדרך אחים אחרים ולפעמים חולקים איתם פיסת דרך ופעמים חווים יחדיו פסק זמן מרענן. כזה הוא המפגש של היום ואני חווה אותו בהודיה מיוחדת. זהו פסק זמן מוערך ומשותף שהתאפשר בזכות האירוח שלכם במהלך העלייה לרגל שהיא החיים שלנו ושל הקהילות שלנו. אנו חווים רגע של התקשרות ואחוה שיכול להעניק צידה לדרך וכוחות חדשים כדי להתמודד עם האתגרים המשותפים העומדים בפנינו.

אכן, אין אנו יכולים לשכוח שעלייתו לרגל של אברהם הייתה גם קריאה לצדק: אלוהים רצה שהוא יהיה עד לפעולתו של האלוהים ושילך בעקבותיו. גם אנחנו רוצים להיות עדים לפעולתו של האל בעולם. בשל כך, ממש כאן במפגש שלנו, אנחנו שומעים מהמעמקים את ההד של הקריאה להיות עושי שלום וצדק, לבקש בתפילה מתנות אלה וללמוד מלמעלה רחמים, אורך רוח וחמלה.

חברים יקרים, מהמקום הקדוש הזה, אני קורא מכל הלב לכל האנשים והקהילות שמזהים את עצמם באברהם:

הבה נכבד ונאהב איש את רעהו כאחים ואחיות!

הבה נלמד כיצד להבין את כאבו של הזולת!

שאיש לא ישתמש באלימות בשם האלוהים!

הבה נעבוד יחד למען הצדק והשלום!

סאלאם (בערבית).